

PASSLÄNGD

20 minuter

GRUPP

Från fyra elever till en hel klass

FREKVENS

Tre till fem pass i veckan i åtta veckor

INNEHÅLL

Nästa del av parets bok

SÅ FUNGERAR INSATSEN

I åtta veckor läser klassen högt i par, i pass om 20 minuter. Varje pass har fyra delar: Texten, Visa, Läs för en lyssnare och Återkoppling. Vecka 1–5 har var sin av de fem strategierna.

Paret håller ihop alla åtta veckor och läser vidare i en bok som de har valt tillsammans. I varje pass lyssnar du på dagens par, som är högst fyra par i en klass och alla par i en liten grupp. I vecka 6 och 7 förbereder eleverna var sin bilderbok, och i vecka 8 läser de den för yngre elever eller någon hemma.

TRE SAKER ATT HÅLLA FAST VID

Innehållet först. Varje pass börjar med vad texten säger, och rösten ska föra fram det.

Alla läser samtidigt. De läser i kör eller i par. Ingen läser i tur och ordning inför klassen.

Lyssnaren svarar med två meningar. Vad hen förstod och vad rösten gjorde.

ARBETSFORM

I par (paren pratar om sin bok) → läraren visar (alla läser efter dig) → i par igen (en läser, en svarar) → gemensamt (du säger vad du hörde)

PASSETS FYRA DELAR

DEL	EXEMPELFRASER
1 • Texten Vad säger texten?	<i>"Berätta vad som hände förra gången."</i> <i>"Hur tror ni att huvudpersonen känner sig nu?"</i>
2 • Visa Hur ska det låta, så att lyssnaren förstår?	<i>"Lyssna när jag läser det på två sätt."</i> <i>"Vad förstod ni bättre nu?"</i>
3 • Läs för en lyssnare Vad förstod lyssnaren?	<i>"Säg först vad du förstod."</i> <i>"Jag förstod att han var rädd, för att du viskade."</i>
4 • Återkoppling Vad tar vi med oss?	<i>"Många pausade före det spännande, och då blev det spännande."</i>

Eleverna läser utan klocka och i lyssnarens takt.

STÄLLET DU VISAR PÅ TAVLAN

Hunden vid dörren

Det knackade på dörren. Lisa satt alldeles stilla.

– Vem är det? viskade hon.

Ingen svarade.

LÄRAREN SÄGER

"Hur känns det för Lisa här?"

"Säg först vad du förstod."

DET JAG FÖRBERETT Början av Hunden vid dörren står stort på tavlan, med repliken att visa. Paren har böcker och lappar framme, och dagens par är fyra.

20 MINUTER, STEG FÖR STEG

TID	VAD HÄNDER
Före	Förberedelse Välj stället och visa det stort på tavlan.
0–3	1 · Texten Paren gör high five och berättar om förra gången. De svarar varandra på dagens fråga. "Hur tror ni att huvudpersonen känner sig nu?"
3–6	2 · Visa Skriv ordet i marginalen, sätt tecknet, läs utan och med strategin. Alla läser efter dig. "Lät det som att Lisa var rädd?"
6–18	3 · Läs för en lyssnare Paren läser vidare, ett stycke var, svarar varandra och sätter en lapp där de slutar. Du lyssnar på dagens par. "Hur känns det för honom här?"
18–20	4 · Återkoppling En sak om texten och en om rösten. "Många läste replikerna med personens känsla, och då förstod lyssnaren hur det kändes."

LÄS SÅ ATT LYSSNAREN FÖRSTÅR OCH KÄNNER DET TEXTEN SÄGER

FRÅGA FÖRST VAD SOM HÄNDER, OCH SEDAN HUR DET SKA LÅTA

STRATEGIN

TECKNET

FRÅGA DIG

1 · Tankepausen

/ kort paus, // lång paus

Var börjar en ny tanke?

2 · Frågan och utropet

ring runt ? och !

Säger hen något, undrar hen eller ropar hen?

3 · Repliken

ruta runt det som sägs

Vem säger det, och hur känns det?

4 · Det viktiga ordet

streck under

Vilket ord är viktigast?

5 · Lyssnarens takt

~ långsamt vid det viktiga

Hänger lyssnaren med?

Lyssnarens två meningar: "Jag förstod att ..." och "Jag hörde att du ..."

BOKKRAV 1

Rätt nivå

Båda i paret läser fel på högst 5 ord av 100 i boken

BOKKRAV 2

Något att säga

Innehåll som väcker en känsla eller en tanke

BOKKRAV 3

Röster

Repliker, frågor och utrop, där strategierna behövs

VAR TEXTERNA FINNS

Parets bok. Paret väljer den ur din back eller i biblioteket.

Stället du visar. Ur högläsningens boken eller en kort text.

Strukturerna. En dikt eller en artikel ur 8 Sidor.

Materialet. Lektionskortet, affischen, strukturerna, Läsaens förberedelse, lappen hem, provtexterna och protokollet, i Materialet.

PÅ BORDET NÄR PASSET BÖRJAR

Parets bok, med en lapp där paret slutade

Affischen på väggen

Stället du visar, stort på tavlan

CHECKLISTA

- ☐ Före vecka 1: bokat en yngre klass, satt ihop paren, delat dem i grupper om högst fyra par och valt två eller tre böcker per par. Skrivit ut affischen på A3 och kopierat lappen hem, lyssnarprotokollet och provtexten, och ordnat något att spela in med. I åk 2–3 är provtexten Var är mössan? I åk 4–5 är provtexten Källaren.
- ☐ Valt ett ställe till varje pass i veckan, och lagt fram två eller tre böcker till par som snart har läst ut sin bok.
- ☐ Före vecka 6: lånat omkring två korta bilderböcker per elev, kopierat Läsaens förberedelse och bestämt med de yngres lärare vem varje elev läser för.

UPPFÖLJNING

Vecka 1: Eleven läser provtexten tyst, säger vad den handlar om och läser den sedan högt. Spela in läsningen och fyll i lyssnarprotokollet.

Varje pass: Lyssna på dagens par, och skriv på klasslistan hur varje elev klarar veckans mål och vad hen ska pröva.

Vecka 8: Samma provtext, inspelning och protokoll. Spela upp 20 sekunder från vecka 1, och låt eleven säga vad hen hör nu.